ธนาคารแห่งประเทศไทย

10 สิงหาคม 2565

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง
สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ฝต2.(06) ว. 42 /2565 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 3)

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2565 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2565 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565

สาระสำคัญของการออกประกาศฉบับนี้คือ การปรับปรุงหลักเกณฑ์สินเชื่อฟื้นฟู โดยเพิ่มประเภท “สินเชื่อเพื่อการปรับตัว” ซึ่งได้มีการขยายวงเงินสินเชื่อดังกล่าวให้เหมาะสมกับความต้องการในการลงทุน การปรับปรุง การพัฒนา หรือเสริมศักยภาพธุรกิจภายใต้เงื่อนไขการค้ำประกันที่ยืดหยุ่นขึ้น เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบธุรกิจที่มีความพร้อมต่อการปรับตัวและเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันภายใต้กระแสบริบทโลกใหม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานุภาพ คูวินิชกุล)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2565 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2565

ฝ่ายตรวจสอบ 2
โทรศัพท์ 0 2283 5901

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ... ณ ...
[x] ไม่มีจัดประชุมชี้แจง

สกสว90-กส13001-2565081O

กส130	วันที่ 10 ส.ค. 2565

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สกส1. 1 /2565

เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 3)

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาของสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินตามมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจที่กำหนดในพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2564 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 19 เมษายน 2564 อีกทั้งในเวลาต่อมา เมื่อสถานการณ์การระบาดมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ของมาตรการเพิ่มเติมตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 3/2564 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2564 เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เข้าถึงสินเชื่อตามมาตรการได้มากขึ้นและมีสภาพคล่องอย่างต่อเนื่องจนสามารถดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่องในสถานการณ์ที่คลี่คลาย

ปัจจุบันแม้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมจะคลี่คลายจนการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาได้มากขึ้นเป็นลำดับ แต่ก็ยังคงมีการแพร่ระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องและมีความไม่แน่นอนสูง ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคและทิศทางตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคดังกล่าวมีผลกระทบเป็นวงกว้างและยาวนานจนเป็นปัจจัยสำคัญที่เร่งให้เกิดบริบทโลกใหม่ (new normal) ทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของดิจิทัลเทคโนโลยี การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต เป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเรียนรู้และปรับธุรกิจให้เท่าทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจให้สามารถพัฒนา

และเสริมศักยภาพธุรกิจ โดยเน้นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน (competitiveness) ให้สอดรับกับ new normal และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยการเพิ่มเติมรูปแบบวงเงินสินเชื่อตามมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับตัว และกำหนดขนาดวงเงินสินเชื่อดังกล่าวให้เหมาะสมกับความต้องการเงินทุนเพื่อการปรับตัวของผู้ประกอบธุรกิจ ภายใต้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการค้ำประกันที่ยืดหยุ่นมากขึ้น

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามมาตรา 9 และมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564

4. เนื้อหา

4.1 ให้เพิ่มเติมคำนิยาม “สินเชื่อเพื่อการปรับตัว” ภายหลังบทนิยามคำว่า “วงเงินสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค” ในข้อ 4.1 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2564 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 19 เมษายน 2564 ดังต่อไปนี้

“สินเชื่อเพื่อการปรับตัว” หมายความว่า สินเชื่อที่มีกำหนดระยะเวลา (term loan) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน หรือการปรับปรุง หรือการพัฒนา ในเรื่องของเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นการเสริมศักยภาพธุรกิจให้สามารถแข่งขันและดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน โดยสอดรับกับบริบทโลกใหม่ (new normal) ทั้งจากกระแสดิจิทัลเทคโนโลยี การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต”

4.2 ให้ยกเลิกความใน (2) ของข้อ 4.6 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2564 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 19 เมษายน 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(2) วงเงินสินเชื่อที่สถาบันการเงินจะให้ผู้ประกอบธุรกิจกู้ยืมตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(2.1) วงเงินสินเชื่อที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว

(2.1.1) ไม่เกิน 50 ล้านบาท สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินทุกแห่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ทั้งนี้ ให้นับรวมทุกสถาบันการเงิน หรือ

(2.1.2) ไม่เกินร้อยละ 30 ของวงเงินสินเชื่อของผู้ประกอบธุรกิจ หรือไม่เกิน 50 ล้านบาท แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า แต่ต้องไม่เกิน 150 ล้านบาท

วงเงินสินเชื่อของผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากวงเงินสินเชื่อของผู้ประกอบธุรกิจที่มีอยู่กับสถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมตามประกาศนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หรือ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า ทั้งนี้ วงเงินสินเชื่อข้างต้นไม่รวมถึงวงเงินสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

กรณีที่มีการควบกิจการกับสถาบันการเงินอื่น หรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญจากสถาบันการเงินอื่นตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมตามประกาศนี้ ให้สินเชื่อตามวรรคหนึ่งแยกตามวงเงินสินเชื่อที่ผู้ประกอบธุรกิจมีอยู่กับแต่ละสถาบันการเงินก่อนมีการควบกิจการ หรือรับโอนกิจการ ทั้งนี้ วงเงินสินเชื่อที่สถาบันการเงินจะให้กู้ยืมตามวรรคนี้รวมกันต้องไม่เกิน 150 ล้านบาท

หากผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้ได้รับสินเชื่อตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (สินเชื่อ soft loan) อยู่ก่อนแล้ว เมื่อรวมสินเชื่อดังกล่าวกับสินเชื่อตามพระราชกำหนดที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว ต้องไม่เกินวงเงินสินเชื่อที่สถาบันการเงินสามารถให้ผู้ประกอบธุรกิจกู้ยืมตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามแล้วแต่กรณี

(2.2) วงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัว

ไม่เกิน 150 ล้านบาท โดยเมื่อนับรวม (ก) สินเชื่อเพื่อการปรับตัว (ข) สินเชื่อที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวตามข้อ (2.1) ข้างต้น และ (ค) สินเชื่อ soft loan แล้ว ต้องมีจำนวนสินเชื่อไม่เกิน 150 ล้านบาท ทั้งนี้ สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีวงเงินสินเชื่ออยู่กับสถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมตามประกาศนี้ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ให้นับวงเงินสินเชื่อตามสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินทุกแห่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ให้นับรวมวงเงินสินเชื่อทุกสถาบันการเงิน

(2.3) สถาบันการเงินต้องให้วงเงินสินเชื่อตามพระราชกำหนดโดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงกรณีที่เป็นการให้สินเชื่อเพื่อการปรับตัวต้องสอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (product program) ที่ ธปท. รับรอง และผู้ประกอบธุรกิจสามารถเบิกใช้วงเงินงวดเดียวหรือทยอยเบิกใช้วงเงินจากสถาบันการเงินได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสถาบันการเงินมีหน้าที่ติดตามการใช้เงินสินเชื่อของผู้ประกอบธุรกิจให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของสินเชื่อ และดูแลไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเงินสินเชื่อมาชำระหนี้เดิมที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ระยะเวลาการชำระหนี้ของสินเชื่อดังกล่าวอาจเกินกว่า 5 ปี หรือสอดคล้องกับระยะเวลาที่บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมค้ำประกันสินเชื่อก็ได้”

4.3 ให้ยกเลิกความใน (4) ของข้อ 4.6 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส1. 1/2564 เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 19 เมษายน 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(4) ในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจตามประกาศนี้ ให้สถาบันการเงินจัดให้ผู้ประกอบธุรกิจกู้ยืมเงินโดยมีการค้ำประกันสินเชื่อตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนด ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(4.1) กรณีวงเงินสินเชื่อที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว สถาบันการเงินอาจให้กู้ยืมเงินโดยไม่ต้องมีการค้ำประกันสินเชื่อตามตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนด สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินทุกแห่ง หรือมีวงเงินสินเชื่ออยู่กับสถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมตามประกาศนี้ไม่เกิน 50 ล้านบาท ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 โดยวงเงินสินเชื่อข้างต้นไม่รวมถึงวงเงินสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะกู้ยืมเงินโดยไม่ต้องมีการค้ำประกันสินเชื่อตามข้อนี้ ได้ไม่เกิน 15 ล้านบาทต่อสถาบันการเงิน

การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีการค้ำประกันสินเชื่อตามวรรคหนึ่งของผู้ประกอบธุรกิจทุกรายรวมกันแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของวงเงินสินเชื่อที่สถาบันการเงินให้ผู้ประกอบธุรกิจกู้ยืมโดยมีการค้ำประกันสินเชื่อในข้อ 4.6 (4) ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีการค้ำประกันสินเชื่อตามข้อนี้ได้ภายหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งไปยังสถาบันการเงินที่จะให้กู้ยืมแล้ว

(4.2) กรณีวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัว สถาบันการเงินอาจให้กู้ยืมเงินโดยไม่ต้องมีการค้ำประกันสินเชื่อตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนด ก็ได้”

4.4 ให้สถาบันการเงินนำส่งรูปแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (product program) สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับรองก่อนการยื่นขอกู้ยืมเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวตามประกาศนี้ครั้งแรก โดยมีกรอบหลักการและขั้นตอนการขอรับรองตามที่กำหนดในเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2565

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายตรวจสอบ 2
โทรศัพท์ 0 2283 5901

เอกสารแนบ

<u>กรอบการพิจารณารับรอง product program ของสถาบันการเงินสำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว</u>

1. หลักการ

เพื่อเป็นการช่วยเหลือและฟื้นฟู ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือจากมาตรการที่รัฐกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอันเป็นการระงับ ยับยั้ง และแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการระบาดของโรคดังกล่าว และได้ประคับประคองกิจการมาได้ตลอดช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อฟื้นฟูธุรกิจในช่วงเปลี่ยนผ่านของการเปิดประเทศ ตามมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 โดยมีขนาดวงเงินสินเชื่อที่สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนในการปรับปรุง พัฒนา และเสริมศักยภาพธุรกิจ รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการค้ำประกันที่ยืดหยุ่น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน (competitiveness) ของผู้ประกอบธุรกิจที่สอดรับกับบริบทโลกใหม่ (new normal)

2. รูปแบบการปรับตัว (transformation activities) ที่เข้าข่ายได้รับการสนับสนุนตามมาตรการ[1]

รูปแบบการปรับตัวที่จะได้รับการพิจารณาสนับสนุนสินเชื่อตามมาตรการ สามารถจำแนกได้ตามบริบทโลกใหม่ (new normal) ออกเป็น 3 รูปแบบตามรายละเอียดและตัวอย่างด้านล่าง ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินใช้ตัวอย่างดังกล่าวเป็นแนวทางและอ้างอิงเพื่อจัดทำ product program สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว

(1) กระแสดิจิทัลเทคโนโลยี (digital technology) ตัวอย่างเช่น

(1.1) การปรับใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ ตัวอย่างเช่น	
- การติดตั้งระบบวิเคราะห์ข้อมูลและปฏิบัติการที่ชาญฉลาด (smart operation)	- การติดตั้งระบบ data analytic เพื่อใช้ในการวางแผนการตลาด การประเมินประสิทธิผลการผลิต รวมถึงการควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการ
- การติดตั้งระบบซื้อขายผ่าน online marketing	- การเพิ่มช่องทางขาย online platform เพื่อช่วยเพิ่มยอดขายผ่าน e-commerce

[1] ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่มีรูปแบบการปรับตัวเข้าข่ายการปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและบริการ และมีประเภทกิจการเป็นไปตามเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) กำหนด สามารถขอรับสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน เช่น ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 ปี ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร/อุปกรณ์สำหรับปรับปรุงประสิทธิภาพ เป็นต้น จากบีโอไอเพิ่มเติมได้

- การติดตั้งระบบเส้นทางและ QR code ในการคัดแยกพัสดุหรือขนส่ง (smart logistic)	- การติดตั้งระบบตรวจสอบย้อนกลับ (traceability)
- การติดตั้งระบบงานจัดซื้อและบริหารสต๊อกสินค้า (smart warehouse)	- การวางระบบ blockchain technology เพื่อเสริมประสิทธิภาพ supply chain
- การติดตั้งระบบวัดคุณภาพเครื่องจักรและการผลิตเพื่อไม่ให้เกิด emergency shutdown	- การติดตั้งระบบการชำระเงินทางดิจิทัล (ตามโครงการ Smart Financial and Payment Infrastructure for Business)
- การติดตั้งระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement)	- การติดตั้งระบบเชื่อมโยงภายในและภายนอกองค์กร
- การติดตั้งระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบบริษัทกับระบบออนไลน์ของภาครัฐ	- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT)
(1.2) การลงทุนระบบการทำงานอัตโนมัติ (automation) หรือหุ่นยนต์มาใช้ในการปรับกระบวนการการผลิตและการบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดต้นทุนในการดำเนินงาน และลดความผิดพลาด ความสูญเสีย หรืออันตรายในการปฏิบัติงาน ตัวอย่างเช่น	
- การติดตั้งระบบอัตโนมัติและการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (automation & network technology)	- การติดตั้งระบบการเตรียมวัตถุดิบอัตโนมัติ
- การติดตั้งชุดป้อนวัตถุดิบอัตโนมัติ	- การติดตั้งระบบการบรรจุสินค้าลงหีบห่ออัตโนมัติ
- การติดตั้งระบบขนย้ายสินค้าภายในคลังสินค้าอัตโนมัติ	- การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (artificial intelligence: AI)
- การใช้หุ่นยนต์ในการเสิร์ฟอาหาร	- การเปลี่ยนเครื่องจักรให้รองรับการทำงานแบบ automation ได้
- การพัฒนาทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีแก่บุคลากรให้สอดรับกับการลงทุนปรับปรุงประสิทธิภาพธุรกิจ	

(2) การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (green) ตัวอย่างเช่น

(2.1) การลงทุนระบบประหยัดพลังงาน (energy efficiency) หรือการปรับใช้พลังงานทดแทน (renewable energy) พลังงานสะอาด หรือพลังงานหมุนเวียน เพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน ลดการใช้พลังงานทดแทนการใช้พลังงานฟอสซิล และเพิ่มความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก) ตัวอย่างเช่น

- การติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (solar cell)	- การติดตั้งเครื่องจักรหรืออุปกรณ์เพื่อเปลี่ยนไปใช้พลังงานทดแทน พลังงานสะอาด หรือพลังงานหมุนเวียน
- การบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์และระบบประหยัดพลังงานหรือระบบพลังงานแสงอาทิตย์	- การติดตั้งระบบควบคุมการใช้พลังงานแสงไฟหรืออุณหภูมิอัตโนมัติในอาคาร
- การติดตั้งระบบเพื่อกักเก็บพลังงานหมุนเวียน	- การลงทุนอุปกรณ์ประหยัดพลังงานที่ได้รับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง
(2.2) การลงทุนพัฒนาออกแบบสินค้าและบริการ ตลอดจนอุปกรณ์หรือระบบเพื่อการผลิตการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือในรูปแบบ zero waste ตัวอย่างเช่น	
- การใช้วัสดุที่สามารถรีไซเคิล หรือได้มาตรฐานด้าน ESG อาทิ ISO 22905:2020 และมาตรฐาน Global Recycled Standard (GRS)	- การลงทุนเครื่องจักรหรือโรงงานในการผลิตสินค้าหรือให้บริการที่ได้รับ sustainability certification
- การติดตั้งระบบการจัดการน้ำหรือระบบหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้	- การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย
- การติดตั้งระบบการจัดการขยะ	- การติดตั้งระบบการดักจับคาร์บอน
- การติดตั้งอุปกรณ์หรือเครื่องจักรเพื่อส่งเสริมกระบวนการแปรรูปของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ อาทิ การติดตั้งเครื่องผลิตปุ๋ยจากเศษอาหาร	- การผลิตพลาสติกชีวภาพจากมันสำปะหลังหรือของเหลือทางการเกษตร หรือการผลิตพลาสติกชีวภาพอื่น
- การผลิตหลอดจากชานอ้อย	- การติดตั้งระบบข้อมูลในการชี้วัดความสูญเสียในการผลิต (farm loss)
- การลงทุนในกิจการบริการด้านจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO)	- การผลิตเคมีชีวภาพใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ อาทิ อาหาร เครื่องสำอาง บรรจุภัณฑ์ และเคมีภัณฑ์ก่อสร้าง
(2.3) การลงทุนเครื่องจักรหรืออุปกรณ์เพื่อรองรับการขยายตัวของยานยนต์ไฟฟ้า หรือยานยนต์พลังงานสะอาด ตัวอย่างเช่น	
- การลงทุนปรับสายการผลิตจากยานยนต์สันดาปเป็นยานยนต์ไฟฟ้าหรือยานยนต์พลังงานสะอาด	- การดัดแปลงยานยนต์สันดาปเก่าเป็นยานยนต์ไฟฟ้าหรือยานยนต์พลังงานสะอาดที่ประหยัดพลังงานและปลอดภัยตามมาตรฐานสากล
- การผลิตแบตเตอรี่ไฟฟ้า ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หรือวัสดุน้ำหนักเบาและแข็งแรงสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าหรือยานยนต์พลังงานสะอาด	- การลงทุนกิจการสถานีบริการอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานพาหนะไฟฟ้า (charging station)

- การปรับปรุงศูนย์ซ่อมบำรุงเพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้า	
(2.4) การก่อสร้างอาคาร สำนักงาน หรือที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานอาคารประหยัดพลังงาน หรืออาคารสีเขียว (green building construction) ตัวอย่างเช่น มาตรฐาน Leadership in Energy and Environmental Design (LEED) หรือมาตรฐาน Thai's Rating of Energy and Environmental Sustainability (TREES) รวมถึงการใช้วัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือวัสดุรีไซเคิล	
(2.5) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเชื่อมโยงภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น การลงทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่รกร้างแห้งแล้งให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ หรือสถานที่เรียนรู้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น	

(3) นวัตกรรมแห่งโลกอนาคต (innovation) ตัวอย่างเช่น

(3.1) การลงทุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เสริมความสามารถในการแข่งขันและมั่นคงของธุรกิจ ตัวอย่างเช่น	
- การทำ smart farming	- การเลี้ยงสัตว์ระบบปิดเพื่อลดการระบาดของโรคและเพิ่มความมั่นคงของแหล่งอาหาร (food security)
- การผลิตยาจากเทคโนโลยีชีวภาพหรือชีวเภสัชภัณฑ์ที่ได้จากการใช้ต้นยาสูบ	- การนำสินค้าเกษตรในประเทศไทยมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มหรือส่งออก เช่น เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว วิตามิน ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ยาสมุนไพร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและความปลอดภัย อาทิ มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) ของกระทรวงสาธารณสุข มาตรฐาน ISO 9001 และ ISO 22716 หรือมาตรฐานอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง
- การลงทุนอุปกรณ์ เครื่องจักร หรือระบบเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้สินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภคสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practices: GAP)	- การผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

- การลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเทคโนโลยีจากอุตสาหกรรมเดิมที่มีข้อจำกัดในการเติบโตไปสู่อุตสาหกรรมใหม่ อาทิ การปรับจากการผลิตชิ้นส่วนสำหรับยานยนต์สันดาปไปเป็นการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ชิ้นส่วนเครื่องบิน หุ่นยนต์ หรือระบบอัจฉริยะ	
(3.2) การลงทุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตสมัยใหม่ ตัวอย่างเช่น	
- การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารจากพืชแทนเนื้อสัตว์ (plant-based food)	- การผลิตเนื้อสัตว์สังเคราะห์ (cultured meat)
- การผลิตอาหารเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มคนเพื่อตอบโจทย์ด้านสุขภาพและการใช้ชีวิต (personalized food) เช่น อาหารสำหรับผู้มีปัญหาการกลืน	- การผลิตอาหารทางการแพทย์ (medical food)
- การผลิตยารักษาโรคหรือเครื่องมือทางการแพทย์รูปแบบใหม่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ	- การผลิตผลิตภัณฑ์เซลล์และยีนบำบัดเพื่อรักษาโรค
- การผลิตโปรตีนจากแมลง	
(3.3) การลงทุนอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ทันสมัยและปลอดภัยเพื่อปรับรูปแบบธุรกิจสู่ high-value service ตัวอย่างเช่น	
- การปรับเปลี่ยนสถานประกอบการเป็นธุรกิจ wellness หรือศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่มีระบบฆ่าเชื้อ ระบบไร้สายเรียกฉุกเฉิน อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัยและปลอดภัย	- การปรับสถานที่ธุรกิจรองรับการทำงานในยุคสมัยใหม่ (work from anywhere) ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการประชุมหรือทำงาน
- การติดตั้งระบบฟอกอากาศหรือระบบฆ่าเชื้อเพื่อรองรับ new normal hygiene	- การติดตั้งระบบการจองและล็อกประตูห้องพักแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ขั้นตอนการพิจารณารับรอง product program ของสถาบันการเงินสำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว

ก่อนที่สถาบันการเงินจะยื่นขอกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบธุรกิจโดยเป็นวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวครั้งแรก สถาบันการเงินต้องนำส่ง product program สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ 1) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย 2) วัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจ 3) ระยะเวลาสูงสุดของสัญญาเงินกู้ และ 4) range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณารับรอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. สถาบันการเงินยื่นขอรับรอง product program โดยนำส่งเอกสารประกอบการพิจารณามาที่คณะทำงานสินเชื่อเพื่อการปรับตัว (smetransformloan@bot.or.th) ของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 0 2283 5901

2. ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินการพิจารณา product program และแจ้งผลให้สถาบันการเงินรับทราบภายใน 10 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วนถูกต้อง โดยจะพิจารณากลุ่มลูกค้าเป้าหมายและวัตถุประสงค์สินเชื่อว่าเป็นไปตามกรอบและรูปแบบการปรับตัว (transformation activities) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบนี้หรือไม่ ทั้งนี้ กรณีที่มีประเด็นในเชิงเทคนิคหรือประเด็นเฉพาะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องปรึกษากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีกไม่เกิน 10 วันทำการนับแต่วันครบกำหนดข้างต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งผลการพิจารณารับรอง product program หรือการขยายระยะเวลาข้างต้นให้สถาบันการเงินทราบทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

3. หากธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าสถาบันการเงินสมควรปรับปรุงแก้ไข product program ที่ยื่นขอรับรอง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ให้สถาบันการเงินปรับปรุง product program และนำส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอีกครั้งภายในระยะเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

คำถาม-คำตอบแนบท้ายประกาศ ธปท. ที่ สกส1. 1/2565
เรื่อง มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (ฉบับที่ 3)
เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2565

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
หลักเกณฑ์ของสินเชื่อเพื่อการปรับตัว		
1	สินเชื่อเพื่อการปรับตัว ครอบคลุมถึงสินเชื่อประเภท working capital ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงธุรกิจด้วยหรือไม่ เช่น สินเชื่อ trust receipt **(T/R)** ตาม L/C เพื่อซื้อเครื่องจักร **(เพิ่มเติมเมื่อ 30 มีนาคม 2566)**	วัตถุประสงค์ของสินเชื่อเพื่อการปรับตัว คือ ให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อใช้ในการลงทุน ปรับปรุง พัฒนา และเสริมศักยภาพธุรกิจ ให้สามารถแข่งขันรองรับบริบทโลกใหม่ ซึ่งอาจต้องอาศัยการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพื่อช่วยยกระดับธุรกิจให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น รูปแบบของสินเชื่อ working capital จึงไม่สอดรับกับวัตถุประสงค์ข้างต้น อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบธุรกิจต้องการเงินทุนสำหรับหมุนเวียนธุรกิจ ก็สามารถยื่นขอวงเงินสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ **อนึ่ง ในกรณีผู้ประกอบธุรกิจต้องการซื้อเครื่องจักรเพื่อมาปรับปรุง พัฒนา และเสริมศักยภาพธุรกิจ ซึ่งผู้ขายเครื่องจักรต้องการหลักฐานประกอบการชำระเป็น L/C ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดวงเงิน L/C และ T/R เพื่อนำไปชำระเงินค่าเครื่องจักรก่อนซึ่งเป็นไปตามประเพณีปฏิบัติทางธุรกิจนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจะสามารถยื่นขออนุมัติสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ในกรณีที่เป็นการขอสินเชื่อใหม่ที่ผู้ประกอบธุรกิจยื่นขอวงเงิน L/C และ T/R ควบคู่กับวงเงินสินเชื่อ term loan ที่เป็นวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงจาก L/C และ T/R เมื่อครบกำหนดชำระเงิน ให้เป็นการเบิกเงินสินเชื่อ term loan นั้น ให้เป็นไปตามกระบวนการปกติที่สถาบันการเงิน (สง.) ถือปฏิบัติ และตามที่จำเป็นเท่านั้น**
2	สินเชื่อเพื่อการปรับตัว ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของสินเชื่อ ดังต่อไปนี้หรือไม่ (1) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนเพื่อการปรับตัวของธุรกิจ **ซึ่ง สง. พิจารณาให้สินเชื่อรวมกับการลงทุน**	วงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนเพื่อการปรับตัวของธุรกิจและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ลูกหนี้ได้ลงทุนเพื่อการปรับตัวของธุรกิจไปแล้ว ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าว**ผู้ประกอบธุรกิจต้องยื่นขออนุมัติมาพร้อมกับการลงทุนตามวัตถุประสงค์เพื่อการปรับตัว** และ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	เพื่อปรับตัว เช่น การก่อสร้าง **การซื้อที่ดิน** หรือปรับปรุงอาคารเพื่อติดตั้ง solar cell ค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในการประเมินการผลิตหรือบริการเพื่อให้ได้ตามมาตรฐาน ISO **(2) การบำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อการปรับตัว ซึ่ง สง. พิจารณาให้สินเชื่อรวมกับการลงทุนเพื่อปรับตัว** เช่น การบำรุงรักษาชิ้นส่วนอุปกรณ์ของแผงโซลาร์เซลล์หรือเปลี่ยนแบตเตอรี่ **(เพิ่มเติมเมื่อ 30 มีนาคม 2566)**	ต้องสอดคล้องตาม product program ที่ สง. ได้รับการรับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย
3	ลูกหนี้สามารถขอทั้งสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว และสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้หรือไม่	ลูกหนี้สามารถขอทั้งสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวและสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ ทั้งนี้ ประเภทของสินเชื่อจะขึ้นกับวัตถุประสงค์ในการใช้สินเชื่อของลูกหนี้ในครั้งนั้น ๆ โดยขอได้ภายใต้วงเงินของแต่ละประเภทสินเชื่อ
4	ลูกหนี้ใหม่[1] ที่เคยได้รับสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวจาก สง. แห่งหนึ่ง สามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวกับ สง. แห่งอื่นได้อีกหรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	ลูกหนี้ดังกล่าวสามารถขอทั้งสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว และ/หรือสินเชื่อเพื่อการปรับตัวกับ สง. แห่งอื่นได้ โดยมีวงเงินสินเชื่อของแต่ละประเภทเป็นไปตามที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
5	ตามประกาศฉบับนี้ ข้อ 4.3 (4.2) กำหนดให้ สง. อาจพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อการปรับตัวแบบไม่ต้องมีการค้ำประกันสินเชื่อดังกล่าวจากบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ได้ อย่างไรก็ดี หาก สง. ประสงค์จะให้สินเชื่อเพื่อการปรับตัวโดยมีการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย. สามารถดำเนินการได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	สง. สามารถพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อการปรับตัวแบบมีค้ำประกันจาก บสย. ได้ โดยเงื่อนไขการได้รับชดเชยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการค้ำประกันสินเชื่อภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 (พ.ร.ก. ฟื้นฟู) ระยะที่ 2

[1] ผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่เคยมีวงเงินสินเชื่อกับ สง. แห่งหนึ่งแห่งใดเลย ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
การพิจารณารับรอง product program ของสถาบันการเงินสำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว		
6	ข้อกำหนดที่ระบุให้ สง. ต้องส่ง product program ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณารับรองก่อนการให้เงินกู้ยืมสำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้การกำหนดแบบฟอร์มและรายละเอียดข้อมูลของ product program ในการยื่นขอรับรองหรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้กำหนดแบบฟอร์มในการจัดทำ product program (free form) สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว แต่กำหนดรายละเอียดข้อมูลขั้นต่ำที่ สง. ต้องระบุไว้ใน product program ได้แก่ 1) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย 2) วัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจ 3) ระยะเวลาสูงสุดของสัญญาเงินกู้ และ 4) range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บ
7	การระบุ range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บใน product program สง. จะสามารถระบุอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บในปีที่ 6 เป็นต้นไป ว่าขึ้นกับการพิจารณาของ สง. คิดตามระดับความเสี่ยงของลูกหนี้แต่ละรายได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บเป็นหนึ่งในข้อมูลขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ในการพิจารณารับรอง product program นั้นๆ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอให้ สง. ระบุข้อมูลอัตราดอกเบี้ยให้ครบถ้วน โดยอาจพิจารณาระบุเป็นระดับเพดานอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บกับลูกหนี้ในปีที่ 6 เป็นต้นไปก็ได้
8	สง. สามารถพิจารณาออก product program เพียงฉบับเดียวที่ครอบคลุมรูปแบบการปรับตัว (transformation activities) ที่หลากหลายได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	สง. สามารถออก product program เพียงฉบับเดียวที่ครอบคลุม transformation activities มากกว่า 1 ได้ ทั้งนี้ กรณีที่ สง. เคยได้รับการรับรอง product program ไปแล้วแต่ประสงค์ที่จะขยายขอบเขตหรือจัดทำ product program ใหม่ก็สามารถยื่นขอรับรอง product program เพิ่มเติมได้เช่นกัน
9	สง. สามารถจัดทำ product program สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่มี transformation activities เดียวแต่มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและ range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บแตกต่างกันไว้เป็นฉบับเดียวกันได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	สง. สามารถจัดทำ product program เป็นฉบับเดียวกันได้ โดยขอให้ สง. มีการระบุความแตกต่างของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และ range อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บให้เห็นอย่างชัดเจน
10	product program สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัวต้องผ่านการพิจารณารับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทยในทุกกรณีหรือไม่ เช่น สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในไทย	สง. ต้องขอรับรอง product program สำหรับสินเชื่อเพื่อการปรับตัว ก่อนการยื่นขอเงินกู้ยืมดังกล่าวจากธนาคารแห่งประเทศไทย โดย สง. สามารถพิจารณารูปแบบเอกสารของ product program ได้ตามกระบวนการพิจารณาภายในของ สง.

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	อาจมีข้อจำกัดในการจัดทำ product program ที่ต้องขออนุมัติจากสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศก่อน (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	ซึ่งเอกสารดังกล่าวต้องมีการระบุรายละเอียดข้อมูลขั้นต่ำตามที่ประกาศฉบับนี้กำหนด
11	ตามเอกสารแนบตัวอย่างในข้อ 2 (2.2) การลงทุนในกิจการบริการด้านจัดการพลังงาน (Energy service company: ESCO) นั้น การลงทุนนี้จะครอบคลุมการลงทุนใดบ้าง และ สง. สามารถให้การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการปรับตัวกับบริษัท ESCO เพื่อให้นำเงินกู้ไปลงทุนกับกิจการอื่นต่อได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	การลงทุนในกิจการบริการด้านจัดการพลังงาน (Energy service company: ESCO) สามารถแบ่งเป็น 2 กรณี - กรณีที่ 1 : การลงทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ESCO ใหม่ ที่ปรับตัวจากการประกอบธุรกิจเดิม จะเข้าข่ายสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ เช่น การขอเงินกู้เพื่อลงทุนจัดตั้งบริษัท ESCO ของผู้ประกอบธุรกิจที่เดิมประกอบธุรกิจอื่นแต่ประสงค์ที่จะประกอบธุรกิจด้านการจัดการพลังงานซึ่งสอดคล้องกับบริบทโลกใหม่ - กรณีที่ 2 : การลงทุนของผู้ประกอบธุรกิจ ESCO เดิมที่ให้บริการจัดการพลังงานแก่กิจการอื่น (ผู้รับบริการ) โดยที่ผู้ประกอบธุรกิจ ESCO เองไม่ได้มีการปรับตัวเพิ่มเติม จะไม่เข้าข่ายสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ เนื่องจากเป็นการขอเงินกู้เพื่อดำเนินกิจการในรูปแบบปกติทั่วไป (normal operation) อย่างไรก็ดี กิจการอื่นที่เป็นผู้รับบริการของ ESCO สามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวในการลงทุนติดตั้งเครื่องมือ/ระบบด้านพลังงานทดแทนหรือการอนุรักษ์พลังงานได้เช่นกัน ซึ่งจะมีเงื่อนไขตามที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ สำหรับผู้ประกอบธุรกิจ ESCO ที่มีความประสงค์จะขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องในธุรกิจเพิ่มเติม ก็สามารถยื่นขอสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
12	ตามเอกสารแนบตัวอย่างในข้อ 2 (2.3) การลงทุนเครื่องจักรหรืออุปกรณ์เพื่อรองรับการขยายตัวของยานยนต์ไฟฟ้า หรือยานยนต์	ยานยนต์ไฟฟ้าหรือยานยนต์พลังงานสะอาดในกรณีนี้ คือ ยานพาหนะทุกประเภทที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งของผู้คนหรือการขนส่งสินค้า ตลอดจนยานยนต์เพื่อการเกษตรด้วย

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	พลังงานสะอาด นั้น ยานยนต์ในกรณีนี้ครอบคลุมยานยนต์ทุกประเภทหรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	
13	ตามเอกสารแนบตัวอย่างในข้อ 2 (2.4) การก่อสร้างอาคารสีเขียว นั้น หมายความว่าอย่างไร (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	การก่อสร้างอาคารสีเขียว คือ อาคารทั้งที่เป็นการก่อสร้างใหม่หรือที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อให้ได้รับมาตรฐานอาคารสีเขียว (Green Building)
14	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถยื่นขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้หรือไม่ ในกรณีดังต่อไปนี้ กรณีที่ 1: การลงทุนโดยใช้เงินกู้ยืมจาก สง. เพื่อลงทุนติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์หรือเพื่อนำเข้าเครื่องจักรมาติดตั้งแล้ว และต่อมาจะขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวไปทดแทนเงินกู้ยืมจาก สง. ดังกล่าว กรณีที่ 2: การลงทุนเพื่อซ่อมแซมธุรกิจเดิม เช่น ธุรกิจอพาร์ทเม้นท์มีการทาสีใหม่ เปลี่ยนเฟอร์นิเจอร์ หรืออุปกรณ์เดิมในห้องพัก กรณีที่ 3: การลงทุนเพื่อการปรับตัวที่ใช้ภายในธุรกิจ (self-consumption) เช่น การติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ใช้แทนไฟฟ้าในโรงงาน กรณีที่ 4: การลงทุนเพื่อติดตั้งระบบ หรือการลงทุนเพื่อสร้างโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์หรือพลังงานทดแทนอื่น เช่น ขยะ โดยจะมีการนำกระแสไฟฟ้าดังกล่าวไปขายต่อ กรณีที่ 5: การลงทุนธุรกิจซื้อขายยานยนต์ไฟฟ้า (Dealer) โดยมิได้เป็นผู้ผลิตยานยนต์ไฟฟ้าเอง (Electric Vehicle : EV)	วัตถุประสงค์ของสินเชื่อเพื่อการปรับตัว คือ การส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจซึ่งมีการปรับตัวไปในทิศทางข้างหน้า (looking forward) ให้เท่าทันกับบริบทโลกใหม่ที่สถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น - กรณีที่ 1: ไม่เข้าข่ายที่จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวแม้การลงทุนดังกล่าวจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับตัวก็ตาม เนื่องจากเป็นการคืนเงินสินเชื่อเดิม (refinance) ซึ่งขัดต่อเงื่อนไขของการใช้เงิน พ.ร.ก. ฟื้นฟู - กรณีที่ 2: ไม่เข้าข่ายที่สามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัว เนื่องจากการซ่อมแซมธุรกิจเดิมซึ่งไม่ได้ส่งเสริมการปรับตัวทางธุรกิจเพิ่มเติม - กรณีที่ 3: เข้าข่ายที่จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัว เนื่องจากเป็นการลงทุนที่ไม่ใช่ normal operation ของธุรกิจและเป็นการปรับให้เท่าทันกับบริบทโลกใหม่ยิ่งขึ้น - กรณีที่ 4: เข้าข่ายที่จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัว เนื่องจากเป็นการลงทุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) ในการสนับสนุนการปรับใช้พลังงานทดแทน - กรณีที่ 5: เข้าข่ายที่จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ กรณีที่เป็นการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์อันสอดคล้องกับหลักการข้างต้น เช่น เป็นการลงทุนเพื่อทำ EV showroom พร้อมศูนย์ซ่อมบำรุง EV ที่ไม่ใช่การนำเงินไปใช้เพื่อการหมุนเวียนในธุรกิจ เช่น การซื้อ EV เพื่อมาขายต่อ หรือการซื้อ EV เพื่อมาเป็นรถตัวอย่างหรือรถทดลองขับ (Demonstration)

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	<u>กรณีที่ 6</u>: การยื่นขอวงเงินในธุรกิจเดิม **1) การลงทุนซื้อเครื่องจักรที่เพิ่มประสิทธิภาพเพื่อขยายธุรกิจโรงงานผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาด** **2) การลงทุนซื้ออุปกรณ์หรือเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพกระบวนการรักษาหรือความแม่นยำในการรักษาในโรงพยาบาลหรือคลินิกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น** **3) การจ้างโรงเลี้ยงสัตว์ระบบปิดรายใหม่เพื่อขยายธุรกิจ โดยมิได้ลงทุนในโรงเลี้ยงสัตว์เอง** **4) การดำเนินธุรกิจผลิต/ขายสินค้าเดิมที่เข้าข่าย 3 รูปแบบธุรกิจที่สอดรับกับบริบทโลกใหม่ อาทิ การผลิตเครื่องบำบัดน้ำเสีย เครื่องกำจัดขยะ หุ่นยนต์ และเครื่องมือกล** **(เพิ่มเติมเมื่อ 30 มีนาคม 2566)**	**- <u>กรณีที่ 6</u>:** **1) และ 2) เข้าข่ายที่จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ หากเป็นการลงทุนในเครื่องจักร/อุปกรณ์ที่มีระบบช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ประหยัดต้นทุนในการดำเนินงาน หรือลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ เช่น ติดตั้งเครื่องจักร/อุปกรณ์ที่ทำงานด้วยระบบอัตโนมัติ (automation) หรือหุ่นยนต์** **3) ไม่เข้าข่ายที่สามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัว เนื่องจากเป็นการว่าจ้าง ไม่ใช่การลงทุน อย่างไรก็ดี หากผู้รับจ้างทำโรงเลี้ยงสัตว์ดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะลงทุนสร้างโรงเลี้ยงสัตว์ระบบปิดเพื่อทำธุรกิจเลี้ยงสัตว์เอง ก็สามารถยื่นขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้** **4) ไม่เข้าข่ายที่สามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัว เนื่องจากเป็นการดำเนินธุรกิจเดิมของลูกค้า อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบธุรกิจมีการลงทุนเพื่อปรับปรุง พัฒนาและเสริมศักยภาพของธุรกิจเดิมตามกรอบการปรับตัว 3 รูปแบบ จะสามารถขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้** **อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบธุรกิจประสงค์ที่จะขอสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจก็สามารถยื่นขอสินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้ตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด**
15	กรณีผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อเพื่อการปรับไปแล้ว สง. จำเป็นต้องวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการที่ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้นำเงินกู้ยืมไปใช้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้กำหนดให้ สง. ต้องมีการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการฯ โดย สง. อาจพิจารณาวัดผลดังกล่าวได้ตามกระบวนการควบคุมและบริหารความเสี่ยงภายหลังการอนุมัติสินเชื่อของแต่ละ สง. อย่างไรก็ดี สง. ยังคงมีหน้าที่ในการติดตามการใช้เงินกู้ยืมของผู้ประกอบธุรกิจให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุใน product program ที่ สง. ได้รับการรับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทย
16	กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจได้รับสินเชื่อเพื่อการปรับตัวซึ่งมี transformation activities ที่เข้าข่ายจะได้รับสิทธิประโยชน์จากสำนักงาน	สินเชื่อเพื่อการปรับตัวมิได้มีการผูกเงื่อนไขกับทางบีโอไอ อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบธุรกิจที่มี transformation activities เข้าข่ายการปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ผู้ประกอบธุรกิจจะขอรับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากบีโอไอ ได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	และบริการ รวมถึงมีประเภทกิจการ และคุณสมบัติเป็นไปตามเงื่อนไขที่ บีโอไอ กำหนดก็สามารถขอรับสิทธิประโยชน์จากบีโอไอเพิ่มเติมได้เช่นกัน โดยจะต้องผ่านการพิจารณาของบีโอไอต่อไป
กระบวนการยื่นขออนุมัติสินเชื่อภายใต้ พ.ร.ก. ฟื้นฟู		
17	การพิจารณาอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวของลูกหนี้ใหม่ให้นับวงเงินรวมกับทุก สง. ใช่หรือไม่ ทั้งนี้ สง. จะทราบได้อย่างไรว่าลูกหนี้ใหม่นี้มีวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวคงเหลืออีกเท่าไรที่ สง. ยังสามารถพิจารณาให้เงินกู้ยืมได้ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	การอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวของลูกหนี้ใหม่แต่ละรายเป็นการนับวงเงินสินเชื่อรวมกับทุก สง. โดยมาตรการสินเชื่อเพื่อการปรับตัวได้มีการขยายเพดานวงเงินที่เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น เมื่อนับรวม 1) สินเชื่อเพื่อการปรับตัว 2) สินเชื่อฟื้นฟูที่ไม่ใช่สินเชื่อเพื่อการปรับตัว และ 3) สินเชื่อ soft loan ของลูกหนี้ใหม่แล้วจะต้องไม่เกิน 150 ล้านบาท ทั้งนี้ สง. อาจพิจารณาข้อมูลสินเชื่อภายใต้ พ.ร.ก. ฟื้นฟู และสินเชื่อ soft loan ที่ลูกหนี้ใหม่เคยได้รับอนุมัติแล้วจาก สง. อื่น ผ่านการสอบถามลูกหนี้ในเบื้องต้นก่อนพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ อย่างไรก็ดี ในกระบวนการยื่นขออนุมัติสินเชื่อจากธนาคารแห่งประเทศไทย หากธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบและพบว่า สง. มีการยื่นขออนุมัติสินเชื่อให้กับลูกหนี้ใหม่ที่เกินกว่าเพดานวงเงินที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งผลการตรวจสอบและพิจารณาดังกล่าวให้ สง. รับทราบผ่านแบบรายงาน C4.1
18	ในการยื่นขออนุมัติสินเชื่อเพื่อการปรับตัว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีการตรวจสอบวัตถุประสงค์การขอสินเชื่อดังกล่าวของลูกหนี้อีกครั้งหรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเรียกขอเอกสารการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการปรับตัวสำหรับการตรวจสอบวัตถุประสงค์การขอสินเชื่อของลูกหนี้ว่ามี transformation activities ที่เข้าข่ายได้รับการสนับสนุนตามมาตรการหรือไม่ อย่างไรก็ดี หาก สง. มีประเด็นหรือข้อสงสัยสามารถหารือธนาคารแห่งประเทศไทยผ่านเจ้าหน้าที่สัมพันธ์ สง. (RM) ของแต่ละ สง. ได้ก่อนการยื่นขออนุมัติสินเชื่อเพื่อการปรับตัว ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเรียกขอเอกสารอื่นเพิ่มเติม หากตรวจสอบและพบว่าข้อมูลที่ สง. ยื่นมามีความไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องเพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
19	ตามแบบรายงานใน excel file “รูปแบบการปรับตัว (transformation activities) ที่เข้าข่ายได้รับการสนับสนุนตามมาตรการ” ซึ่งได้เผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย นั้น ในช่องการรายงานกลุ่มสินเชื่อเพื่อการปรับตัวและวัตถุประสงค์สินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่มีรหัสลงท้ายด้วย x.9 และ x.9999 ให้เลือกตามลำดับ เช่น กลุ่มสินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่ 3.9 และวัตถุประสงค์สินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่ 3.3999 เรื่องนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต (innovation) อื่น ๆ หมายความว่าอย่างไร (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	รหัสกลุ่มสินเชื่อเพื่อการปรับตัวและวัตถุประสงค์สินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่มีการลงท้ายด้วย x.9 และ x.9999 ตามลำดับ มีไว้สำหรับรายงาน transformation activities อื่นๆ ของ product program สินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่ สง. ได้รับการรับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ไม่มีระบุไว้ใน excel file
20	การยื่นขออนุมัติสินเชื่อฟื้นฟูและสินเชื่อเพื่อการปรับตัวสำหรับลูกหนี้ 1 ราย สามารถดำเนินการพร้อมกันได้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อ 20 ตุลาคม 2565)	สง. ไม่สามารถยื่นขออนุมัติวงเงินสินเชื่อทั้ง 2 ประเภทสำหรับลูกหนี้ 1 รายพร้อมกันได้ โดย สง. ต้องเลือกยื่นคำขออนุมัติสินเชื่อประเภทใดประเภทหนึ่งของลูกหนี้ 1 ราย ต่อ 1 สัปดาห์ ซึ่งลูกหนี้แต่ละรายสามารถยื่นขอกู้สินเชื่อภายใต้ พ.ร.ก. ฟื้นฟูรวมกันสูงสุดได้ไม่เกิน 6 ครั้ง ทั้งนี้ หาก สง. คาดว่าจะอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่มีการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย. เพียงบางส่วน เช่น อนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อการปรับตัวที่ 100 ล้านบาท แต่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการค้ำประกัน บสย. 30 ล้านบาท ขอให้ สง. ยื่นขอสินเชื่อเพื่อการปรับตัวเป็นสองวงเงินที่มี statement แยกจากกันอย่างชัดเจน โดยยื่นขออนุมัติวงเงินส่วนที่ไม่ค้ำประกัน บสย. ก่อน เพื่อให้การคำนวณกลุ่มลูกหนี้ บสย. เป็นไปตามข้อเท็จจริง